

Kielce, dnia 26.08.2020 roku

WK.60.12.2020

Pan Mirosław Walasek
Wójt Gminy Michałów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹ przeprowadziła w okresie od dnia 6 maja 2020 r. do dnia 25 czerwca 2020 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Michałów za 2019 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 10 lipca 2020 r.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową **Gminy Michałów**. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

Nie został powołany zastępca Wójta, co narusza art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym². Nieobsadzenie stanowiska zastępcy Wójta tworzy sytuację zagrażającą ciągłości funkcjonowania jednostki podczas nieobecności Wójta. Z uwagi na liczbę mieszkańców, stosownie do postanowień art. 26a ust. 2 ww. ustawy w Gminie Michałów może być powołany jeden zastępca Wójta. Według art. 28g tej ustawy, w przypadku zaistnienia jednej z – enumeratywnie wymienionych – przemijających przeszkód w wykonywaniu zadań i kompetencji Wójta (m.in. spowodowanej niezdolnością do pracy z powodu choroby powyżej 30 dni) zadania i kompetencje Wójta przejmuje jego zastępca, zaś w razie niepowołania zastępcy – osoba wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów w trybie art. 28h ustawy. Wskazana regulacja w jednoznaczny określa zasady kierowania gminą, z tego względu, przy zaistnieniu okoliczności nie przewidzianych, nieobsadzenie stanowiska zastępcy Wójta może doprowadzić do naruszenia ciągłości organu wykonawczego gminy, w tym zakresie wykonania budżetu.

II. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. W dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr O.67.2018 Wójta z dnia 31 grudnia 2018 r. stwierdzono następujące nieprawidłowości:

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 2137, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm., dalej ustawa o samorządzie gminnym

- a) nie zawarto wykazu wszystkich faktycznie prowadzonych ksiąg rachunkowych – dzienników częściowych, pomimo że w ewidencji Urzędu Gminy stosowano 30 dzienników częściowych, natomiast w ewidencji budżetu stosowano 21 dzienników częściowych,
- b) nie aktualizowano obowiązujących w danym momencie wersji oprogramowania - w polityce została ujęta wersja oprogramowania obowiązująca na dzień 01.01.2019 r.,
- c) nie zawarto uregulowań w zakresie ewidencji księgowej rozliczeń podatku od towarów i usług,
- d) w załączniku nr 5 „Instrukcja zasad ewidencji i poboru podatków i opłat w Gminie Michałów” do ww. zarządzenia zawarto zapis, iż ewidencję księgową podatków i opłat prowadzi się za pomocą programów księgowych wymienionych w dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości w części „Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych”, pomimo iż w Urzędzie w sposób ręczny prowadzona była ewidencja szczegółowa do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” z tytułu odpłatnego nabycia własności (dział 700/70005/0770). Nieprawidłowości naruszają art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³.

W trakcie kontroli zarządzeniem nr O.36.2020 Wójta z dnia 22 czerwca 2020 r. zmieniającym zarządzenie Nr O.67.2018 Wójta z dnia 31 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości wyeliminowano stwierdzone nieprawidłowości.

- 2. W bilansie z wykonania budżetu Gminy sporządzonym na dzień 31.12.2019 r. w kolumnie „Stan na koniec roku” niezgodnie z treścią ekonomiczną wykazano w Aktywach, w poz.1.1.2 – Pozostałe środki pieniężne – kwotę 9.224,30 zł – (saldo Wn konta 140) zamiast 0,00 zł, co narusza art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.
- 3. W jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S Urzędu Gminy za 2019 r. za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 r. niezgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej wykazano dane w zakresie zobowiązań - wykazano sumę zobowiązań w wysokości 162.894,35 zł, podczas gdy z ewidencji księgowej wynikały zobowiązania w wysokości 166.950,95 zł. Różnica na kwotę 4.056,60 zł obejmuje pomyłkowo nie wykazane zobowiązania w rozdziale 75412 § 3030 Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴ oraz zasady sporządzania sprawozdania Rb-28S ustalone w § 8 ust. 2 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do tego rozporządzenia.
- 4. W ewidencji księgowej budżetu Gminy Michałów przypis dotacji niewykorzystanych do dnia 31.12.2019 roku, a podlegających zwrotowi do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w styczniu 2020 roku ujęto zapisem: Wn 133 i Ma 901/750/75011/2010 kwota (minus) 1.751,44 z oraz Wn 133 i Ma 140 - kwota (plus) 1.751,44 zł. Powyższe narusza zasady funkcjonowania kont: 140, 224 określone w obowiązującej w jednostce dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem nr O.67.2018 Wójta z dnia 31 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości w Gminie Michałów oraz w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm., dalej rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁵.

5. Przeprowadzona wg stanu na 31.12.2019 r. inwentaryzacja gruntów oraz środków trwałych, do których dostęp jest utrudniony na koniec 2019 r. nie została odpowiednio udokumentowana. Składniki te podlegają corocznej inwentaryzacji w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników. Na okoliczność przeprowadzenia inwentaryzacji gruntów na dzień 31.12.2019 r. sporządzone zostały arkusze inwentaryzacyjne, które nie wskazują co porównano, z jakimi dowodami źródłowymi, jakie zapisy były przedmiotem weryfikacji. Przeprowadzenie inwentaryzacji drogą porównania (weryfikacji) ma na celu sprawdzenie, czy posiadane przez jednostkę dokumenty potwierdzają istnienie określonego salda oraz czy jest ono realne i prawidłowo wycenione. Ponadto kontrola ustaliła, iż w drodze spisu z natury zinwentaryzowano drogi gminne, tj. środki trwałe do których dostęp jest znacznie utrudniony o łącznej wartości 17.380.867,81 (arkusze inwentaryzacyjne nr 40-44), pomimo iż inwentaryzacja za pomocą spisu z natury ww. środków trwałych nie jest fizycznie możliwa, w związku z czym podlegają one corocznej weryfikacji drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami źródłowymi i weryfikacji tych składników. Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 26 ust 1 pkt 3 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
6. W 2019 r. wystąpiły przypadki, że na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” nie ewidencjonowano w ramach danego okresu sprawozdawczego wartości zaangażowania na podstawie zawartych umów, czyli faktycznego zaangażowania środków, lecz dopiero w następnych okresach sprawozdawczych. Nieprawidłowość narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz zasady funkcjonowania konta 998 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r.
7. Dochody ze sprzedaży nieruchomości rolnej w kwocie 6.300,00 zł oraz dochody z tytułu czynszu dzierżawy gruntu na cele rolne w kwocie 1.676,00 zł, zaklasyfikowano w 2019 r. w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa”, rozdziale 70005 „Gospodarka gruntami i nieruchomościami”, zamiast w dziale 010 „Rolnictwo i łowiectwo”, rozdziale 01095 „Pozostała działalność”. Powyższe narusza zasady klasyfikacji działów i rozdziałów określone w załączniku 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁶.

III. W zakresie dochodów budżetowych:

W deklaracjach na podatek od nieruchomości sporządzanych w Urzędzie Gminy na 2019 r. oraz na 2020 r.:

- grunty (drogi) o powierzchni 0,0918 ha, którymi Gmina włada na zasadach samoistnego posiadania wykazano jako zwolnione na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁷, zamiast jako podlegające opodatkowaniu grunty pozostałe. W konsekwencji zaniżenie podatku od nieruchomości za 2019 r. wyniosło 239,00 zł oraz za okres styczeń – maj 2020 r. wyniosło 100,00 zł, co narusza art. 3 ust. 1 pkt 2

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz.342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

⁶ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm. dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

oraz ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne⁸. W czasie trwania kontroli złożono w powyższym zakresie korektę deklaracji na podatek od nieruchomości na 2019 r. i na 2020 r.

- nie wykazano 642,12 m² powierzchni budynków mieszkalnych, przekazanych w najem osobom fizycznym i niestanowiących odrębnych nieruchomości, zwolnionych z opodatkowania uchwałą Rady Gminy, co narusza art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

IV. W zakresie wydatków:

1. W zakresie przyznawania dodatków specjalnych pracownikom Urzędu Gminy ustalono, że w latach 2018-2020 Wójt przyznał Skarbnikowi stosownymi pismami dodatek specjalny na czas określony od kwietnia 2016 r. do czerwca 2020 r. z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych w związku z realizacją zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej w przedmiocie świadczenia wychowawczego. Dodatek ten był naliczany i wypłacany co miesiąc. Dodatek specjalny to świadczenie, które może być przewidziane jedynie za wykonanie dodatkowych zadań, poza bieżącymi zadaniami służbowymi, z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych. Jest to zatem świadczenie o charakterze jednorazowym lub też krótkookresowym, nieposiadającym cech stałości. Jeżeli pracownik stale wykonuje określone czynności, to wynagrodzenie z tego tytułu powinno być uwzględnione w poziomie jego wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek specjalny powinien mieć charakter fakultatywny, a okoliczności jego przyznania bezwzględnie charakter „okresowości”, co dotyczy zarówno zwiększenia obowiązków służbowych, jak i powierzenia dodatkowych zadań, na co wprost wskazuje ustawodawca. Ciągły charakter tego świadczenia przesądza, że ww. dodatek został przyznany z naruszeniem art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych⁹ oraz § 8 ust. 1 i ust. 3 zarządzenia nr K.4.2018 Wójta z dnia 8 stycznia 2018 r. zgodnie z którymi z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może być przyznany dodatek specjalny na czas określony, nie dłuższy niż istnienie okoliczności które wskazano powyżej i w konsekwencji stał się w rzeczywistości stałym składnikiem wynagrodzenia.
2. Stwierdzono brak kontrasygnaty Skarbnika na 11 umowach (w tym: 8 umów zleceń zawartych w 2018 r. oraz 3 umowy zlecenie zawarte w 2019 r. tytułem realizacji zadań w okresie 2019 r.) powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych na łączną kwotę 52.101,50 zł, co narusza art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.
3. Przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli w Sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Michałów za 2019 r. na podstawie art. 30a ustawy Karta Nauczyciela, nie pomniejszono etatów tych osób, które brały udział w strajku. Powyższe narusza § 3 ust. 6 i ust. 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego¹⁰. Stosownie do § 3 ust. 6 ww. rozporządzenia przy

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 276 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1282 ze zm., dalej ustawa o pracownikach samorządowych

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 1303, dalej rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego

ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli uwzględnia się liczbę etatów nauczycieli w okresach, w których wypłacono im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania. Natomiast zgodnie z § 3 ust. 8 przedmiotowego rozporządzenia w sprawie sposobu opracowywania średnich wynagrodzeń nauczycieli, przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli nie uwzględnia się, proporcjonalnie do okresów, w których nie wypłacono wynagrodzenia ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, liczby etatów nauczycieli w okresach nieobecności w pracy, za czas których nie przysługuje wynagrodzenie. W konsekwencji w zakresie sporządzania Sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Michałów za 2019 rok stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- zawyżono średnioroczną liczbę etatów nauczycieli kontraktowych o 0,01 etatu,
- zawyżono średnioroczną liczbę etatów nauczycieli mianowanych o 0,02 etatu,
- zawyżono średnioroczną liczbę etatów nauczycieli dyplomowanych o 0,06 etatu.

W zakresie kwoty różnic między wydatkami poniesionymi przez Gminę na wynagrodzenia dla nauczycieli w 2019 r., a iloczynem średniorocznej liczby etatów nauczycieli i średnich wynagrodzeń nauczycieli (kol. 10):

- zaniżono kwotę różnic dla nauczycieli kontraktowych o 270,41 zł,
- zaniżono kwotę różnic dla nauczycieli mianowanych o 701,61 zł,
- zaniżono kwotę różnic dla nauczycieli dyplomowanych o 2.689,54zł.

4. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Michałów w 2020 r.” w rozdziale VI pkt 1.7 zażądano od Wykonawców, aby do oferty załączali dowody wniesienia wadium, co narusza art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹¹, zgodnie z którym w postępowaniu o udzielenie zamówienia zamawiający może żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania. Żądanie od wykonawców, aby wraz z ofertą przedkładali dowody wniesienia wadium jest sprzeczne z Prawem zamówień publicznych, gdyż zgodnie z art. 45 ust. 2 tej ustawy zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie wniesienia wadium i to fakt nie wniesienia wadium, a nie brak dowodu na dokonanie tej czynności stanowi przesłankę do wykluczenia wykonawcy z postępowania, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy. W związku z powyższym dowód wniesienia wadium nie jest dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania, wobec czego jego żądanie jest bezpodstawne. Wadium stosownie do przepisów art. 45 ust. 3 powołanej ustawy, wykonawca może wnieść do momentu upływu terminu składania ofert.
5. W umowie o partnerstwie nr 10/DP/2019 w sprawie realizacji zadania pn. „Remont drogi nr 0191T Wola Lubecka – Zagajów – Zagajówek – Michałów, długości 920 mb; km 37+380 – 38+300” zawartej w dniu 28.05.2019 r. z Powiatem Pińczowskim nie określono terminu wykorzystania dotacji oraz terminu zwrotu niewykorzystanej części dotacji. Powyższe narusza art. 250 pkt 2-3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹².
6. Wykonywanie prac związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem zarządzonych na dzień 13 października 2019 r. wyborów do Sejmu RP i Senatu RP polegających na sporządzeniu spisu

¹¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

¹² Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., dalej o finansach publicznych

wyborców oraz pełnienie funkcji koordynatora gminnego ds. informatyki zlecano pracownikom Urzędu w formie umów zlecenie. Zawieranie umów cywilnoprawnych z pracownikami samorządowymi na realizację zadań określonych zakresami czynności jak również wynikających z regulaminu organizacyjnego bądź innych przepisów dotyczących realizacji zadań zleconych narusza art. 22 § 1² ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy¹³, w związku z art. 22 § 1 oraz § 1¹ tej ustawy. Stosownie do art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych¹⁴, pracownikowi samorządowemu za pracę wykonywaną na polecenie przełożonego w godzinach nadliczbowych przysługuje, według jego wyboru, wynagrodzenie albo czas wolny w tym samym wymiarze z tym, że wolny czas, na wniosek pracownika, może być udzielony w okresie bezpośrednio poprzedzającym urlop wypoczynkowy lub po jego zakończeniu.

V. W zakresie gospodarki mieniem:

1. Zaniechano opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2020-2022, co narusza art. 25 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹⁵.
2. Kontrola sprzedaży w trybie ustnego przetargu nieograniczonego nieruchomości gruntowej, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 116/1 o powierzchni 0,0500 ha wykazała następujące nieprawidłowości:
 - ogłoszenie w sprawie przeprowadzenia I przetargu ustnego na sprzedaż nieruchomości podano do publicznej wiadomości wcześniej niż po upływie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, co narusza art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
 - w protokole z przeprowadzonego I oraz II przetargu na sprzedaż nieruchomości nie zawarto informacji o obciążeniach nieruchomości oraz o zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość, co narusza § 10 ust. 1 pkt 3-4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości¹⁶,
 - zawiadomienia nabywców o miejscu i terminie zawarcia umowy dokonano w terminie 41 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, co narusza art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Michałów poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

¹³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 ze zm., dalej ustawa Kodeks pracy

¹⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1282, dalej ustawa o pracownikach samorządowych

¹⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 65 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

¹⁶ Dz. U. z 2014 r. poz. 1490, dalej rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Przestrzegać obowiązku bieżącego aktualizowania polityki rachunkowości, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, dostosowując dokumentację przyjętych zasad rachunkowości do przepisów prawa, jak również potrzeb jednostki.
2. W księgach rachunkowych budżetu i bilansie z wykonania budżetu zdarzenia gospodarcze ujmować zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust 2 ustawy o rachunkowości z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont budżetu określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz w obowiązującej w jednostce dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, a w szczególności:
 - a) rozrachunki z innymi budżetami, w tym z tytułu zwrotów niewykorzystanych dotacji na rachunek Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego ujmować na koncie 224 - "Rozrachunki budżetu" zapisami:
 - w roku otrzymania dotacji – naliczenie kwoty podlegającej zwrotowi (przypis zwrotu) na stronie Wn konta 901 „Dochody budżetu”, w korespondencji ze stroną Ma konta 224 „Rozrachunki budżetu”,
 - pod datą przekazania na właściwy rachunek innego budżetu na stronie Wn konta 224 „Rozrachunki budżetu”, w korespondencji ze stroną Ma konta 133 „Rachunek budżetu”,
 - b) na koncie 140 – Środki pieniężne w drodze” ujmować tylko te operacje które zostały zrealizowane w danym okresie sprawozdawczym, a objęte wyciągami bankowymi z rachunku bieżącego budżetu w następnym okresie sprawozdawczym tak aby saldo tego konta wykazywało rzetelny stan środków pieniężnych w drodze podlegający wykazaniu w aktywach bilansu wykonania budżetu.

3. Sprawozdania budżetowe sporządzać na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej i wykazywać kwoty zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, a w szczególności w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych w kolumnie „Zobowiązania ogółem” wykazywać wszystkie bezsporne zobowiązania niespłacone według stanu na koniec okresu sprawozdawczego stosownie do § 8 ust. 2 pkt 4 i ust. 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań” stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia.
4. Inwentaryzację gruntów, praw i obiektów trudno dostępnych oraz składników majątku dla których przeprowadzenie spisu z natury z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - przeprowadzać drogą weryfikacji na ostatni dzień każdego roku obrotowego poprzez porównanie danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami oraz odpowiednio dokumentować ten proces, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 i art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
5. W księgach rachunkowych na bieżąco (w ramach okresu sprawozdawczego) ujmować zaangażowanie wydatków na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, stosownie do art. 40 ust. 2 ustawy o finansach publicznych oraz zasad funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
6. Prawidłowo stosować w planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości klasyfikację dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w szczególności zgodnie z opisem zawartym w części pierwszej niniejszego wystąpienia.
7. Prawidłowo sporządzać deklarację na podatek od nieruchomości, a w szczególności:
 - wykazywać do opodatkowania grunty znajdujące się w posiadaniu samoistnym Gminy, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
 - wykazywać powierzchnię budynków mieszkalnych przekazanych w najem osobom fizycznym i niestanowiących odrębnych nieruchomości, zwolnionych z opodatkowania uchwałą Rady Gminy, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
8. Sporządzić korektę deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości za lata 2019-2020 i inne okresy z uwzględnieniem okresu przedawnienia, stosownie do art. 6 ust. 9 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z ustaleniami kontroli. W sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP za odpowiednie okresy sprawozdawcze w 2020 roku wykazać skutki zwolnień wynikające ze złożonych korekt deklaracji oraz poinformować izbę o wymiarze finansowym złożonych korekt i obliczonych skutków obniżenia górnych stawek podatków (kolumna 9 sprawozdania Rb-27S) oraz zwolnień (kolumna 10 sprawozdania Rb-27S).
9. Dodatki specjalne przyznawać pracownikom z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych, stosownie do art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych.

10. Umowy skutkujące powstaniem zobowiązań pieniężnych przedkładać do kontrasygnaty Skarbnikowi lub osobie przez niego upoważnionej, stosownie do art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.
11. Nauczycieli, biorących udział w strajku nie uwzględniać w średniorocznej strukturze zatrudnienia proporcjonalnie do okresu, w którym nie wypłacono im wynagrodzenia stosownie do § 3 ust. 6 i ust. 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, w związku z art. art. 30a ustawy Karta Nauczyciela
12. Od Wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, stosownie do art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych
13. W umowach w sprawie udzielania dotacji celowych, w tym dla jednostek sektora finansów publicznych, zawierać postanowienia określone w art. 250 pkt 2-3 ustawy o finansach publicznych.
14. Zaprzestać zawierania z pracownikami Urzędu Gminy umów cywilnoprawnych na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, w tym tych związanych z przygotowaniem i przeprowadzaniem wyborów powszechnych i referendum, stosownie do art. 22 § 1² ustawy Kodeks pracy, w związku z art. 22 § 1 oraz § 1¹ tej ustawy.
15. Dokonując sprzedaży nieruchomości w trybie ustnego przetargu nieograniczonego przestrzegać przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, w tym:
 - ogłoszenie o przetargu na sprzedaż nieruchomości podawać do publicznej wiadomości nie wcześniej niż po upływie terminów, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami, stosownie do art. 38 ust. 2 tej ustawy;
 - w protokole z przeprowadzonego przetargu na sprzedaż nieruchomości zawierać wszystkie dane określone w § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości;
 - nabywców nieruchomości zawiadamiać o miejscu i terminie zawarcia umowy w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, stosownie do art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

**Zbigniew
Rękas**

Elektronicznie podpisany
przez Zbigniew Rękas
Data: 2020.08.27 12:14:45
+02'00'

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Zbigniew Rękas

Do wiadomości

Rada Gminy Michałów